

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 5 grudnia 2012 r.

**w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy
- Prawo upadłościowe i naprawcze**

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z tekstem przedłożonego jej do zaopiniowania komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze zgłasza następujące uwagi do jego treści.

Krajowa Rada Sądownictwa stoi na stanowisku, iż proponowany opiniowaną ustawą zakres zmian w ustawie Prawo upadłościowe i naprawcze jest niewystarczający, a proponowana ustawą norma intertemporalna budzi wątpliwości konstytucyjne.

Wprawdzie Rada wyraża swoją aprobatę dla propozycji uchylecia art. 32 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, będącego przedmiotem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie o sygnaturze akt P 11/10, ale jednocześnie wskazuje na konieczność dostosowania treści art. 491² ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego do stanu prawnego, jaki zaistnieje po uchyleniu rzeczonyj normy. Rada zwraca tym samym uwagę, iż istniejące obecnie wskazanie w przepisie art. 491² ust.1 p.u.n. przepisu art. 32 ust 1 p.u.n., jako tego który nie znajduje zastosowania na gruncie upadłości konsumenckiej, po uchyleniu tego ostatniego stanie się zbędne, a zatem wobec wszystkich dłużników znajdą zastosowanie te same ogólne zasady zwalniania od kosztów sądowych.

Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa wątpliwości konstytucyjnej natury budzi natomiast projektowany przepis art. 2, który zawiera normę intertemporalną. Zgodnie z treścią powołanej regulacji „przepisy ustawy stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie”. Jeśli przez wszczęcie postępowania rozumieć zainicjowanie czynności sądu prawidłowo wniesionym (w tym opłaconym) pismem procesowym, to z dobrodziejstwa projektowanej ustawy nie będą mogli skorzystać ci dłużnicy, którzy postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości zainicjowali przed jej wejściem w życie. Okoliczność zatem, iż postępowanie takie toczyłoby się także w czasie obowiązywania projektowanej ustawy, nie miałyby już znaczenia dla możliwości złożenia przez dłużnika wniosku o zwolnienie go od kosztów sądowych toczącego się jeszcze postępowania.

Zważyć w tym kontekście należy, iż na koszty postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości składa się nie tylko opłata stała od wniosku w wysokości 1000 zł, ale także inne opłaty i wydatki. Przepis zaś art. 105 ustawy z dnia 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010 r., nr 90, poz. 594) umożliwia złożenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w każdym stadium postępowania, aż do jego prawomocnego zakończenia. W postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości momentem granicznym w niniejszym zakresie, będzie więc uprawomocnienie się postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

Krajowa Rada Sądownictwa zwraca tym samym uwagę, iż proponowane projektowaną ustawą limitowanie instytucji zwolnienia od kosztów sądowych przez wyłączenie z kręgu podmiotów legitymowanych do skorzystania z niej, tych dłużników, którzy wnioski o ogłoszenie upadłości złożyli jeszcze przed dniem wejścia w życie ustawy, prowadzi do nierównego traktowania uczestników obrotu gospodarczego. W konsekwencji, takie rozwiązanie pozostaje w sprzeczności z wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP zasadą równości wszystkich wobec prawa, oraz zakazem dyskryminowania kogokolwiek w życiu gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. W uzasadnieniu do projektu projektodawca nie podał przy tym żadnej argumentacji, która wskazywałaby na potrzebę wprowadzenie takiego rozwiązania.